



## PÁLYÁZATI ÜGYEK

munkái a fönnebb említett szakosztályokéinál az idén jóval gyengébbek voltak. Reméljük, hogy esztendőre ők adják vissza a kölcsönt.

K.

 ALASI CSIPKE. A legutóbbi karácsonyi kiállításon általános feltűnést keltett az a csipke mintakollekció, a melyet Dekáni Árpád gymnasiumi rajztanár küldött be Halasról. Az elismerés, melyben e csipkének a szakértőkörökben részök volt, arra indította Dekáni tanárt, hogy az eddig csak kísérletképpen készült csipkének rendszeres előállítását megpróbálja olyképpen, hogy 12 szegény, gyengébb szervezetű oly földműves leányt, a ki a mezei munkára kevésbé alkalmas, a csipkevarráásra megtaníttassa. E csipkekurzuson készült újabb munkákról konstatálták, hogy még szebbek s eredetibbek a karácsonyi kiállításon volt csipkéknél, úgy, hogy e csipkének külföldön való kelendőse joggal remélhető. E csipkék tűvarrással készülnek, selyemből és cérnából, mintázatuk régi magyar szövetek és himzések után készült, az alakokat pedig fonott öltések élesen határolják. A minták figurális részei közt levő mezők recézéssel készülnek, míg a szegélyzet igen eredeti fonott öltésű sűjtásozással van kidolgozva. Ilyen fajta varrott csipke hazánkban alig készült s remélhető, hogy Dekáni tanár hazafias kezdése illetékes helyről a kívánt támogatásban részesül s ezzel sok szegény nőnek tisztességes keresetre nyílik alkalmá.

## PÁLYÁZATI ÜGYEK.

 ÁLYAZAT ISKOLAI FALI KÉPEKRE. A vallás és közoktatásügyi m. kir. ministerium, magyar állampolgár festőművészek között pályázatot hirdet történelmi festményekre, melyeknek célja az, hogy színes sokszorosításban az elemi népiskolák IV-VI. osztályaiban a történelmi s a művészeti érzék kifejlesztésének, és a hazafiúi érzelmek állandó ébrentartásának eszközei legyenek.

A pályázat feltételei a következők:

1. Kívántatik egyelőre a következő hét festmény:

a) Mátyás király könyvtárában tudósai közt; vagy: Mátyás király lakoma után hallgatja a hegedősök énekét.

b) Szigetvár védelme.

c) Bocskai, és a bécsi béke megkötése.

d) Bethlen Gábor fogadja a külföld követeit.

e) Buda visszavívása (Petneházy a várfalon kitűzi a magyar lobogót).

f) Zrinyi Ilona Munkács várában.

g) II. Rákóczy Ferenc a széchenyi országgyűlésen; vagy: Rákóczyt a határon fogadják ruthén jobbágysai.

h) Vitam et sanguinem! (Mária Terézia).

2. A nehéz áttekintésű népes csoportok kerülendők.

b) Az alakok, tárgyak, síkdiszítésszerűleg árnyékolás nélkül, legföljebb igen mérsékelt, csak mintegy jelzett árnyékolással ábrázolandók.

c) A festés 4—5 színtónusnál többre ne terjeszkedjék, s a tónusok egyenletes nagy foltokban, konturok között, tehát határozott, biztos rajzban alkalmazandók.

d) A naivság felé hajló stilizálás a csoportosításban, és a mozgásban kívánatos, de a túlzástól fölötte óvakodni kell.

e) A kép egységes legyen, s rajta egyetlen henyé, céltalan alaknak vagy tárgynak sem szabad lennie.

f) A színtávlat vagyis a színek le- és felfokozása kerülendő. A távlat inkább a tárgyak arányaiban fejezendő ki.

g) A kép általános színhangulata lehetőleg világos legyen.

h) Általában véve a rajz határozottsága és biztossága mellett a kifejezés eszközei a lehető legegyszerűbbek legyenek.

3. A képek méretei: 1·20 m. 0·90 m. és pedig, a kép tárgyának természete szerint, e méretek akár szélességi, akár magassági kiterjedésben alkalmazhatók.

4. A pályázat vázlatokkal történik, de a vázlat a kész kép végleges méreteiben nyújtandó be, s tájékozással a vázlat valamely részletén, vagy akár külön lapon, a végleges megoldás technikája is bemutatandó.

5. A pályaműveket legkésőbb 1903. évi december hó 31-én déli 12 óráig névtelenül, jelígyes levél kíséretében kell az országos magyar királyi Iparművészeti Múzeumba (Üllői-út) szállítani.

A pályázó nevét tartalmazó borítékra irtjelígyenek a festmény hátlapjára ragasztott cédulán is feltüntetve kell lennie.

A határidőn túl érkező művek a pályázatban nem vehetnek részt.

6. A feltételeknek mindenben megfelelő vázlat elfogadása és végleges megrende-

lése, valamint a kész kép átvétele fölött Magyar Országos Képzőművészeti Tanács véleménye alapján a vallás- és közoktatásügyi minister határoz.

7. Egy-egy festmény tiszteletdíja 2000 korona, mely összegnek fele a vázlat elfogadása, — másik fele pedig a kész kép átvétele után válik a művész javára esedékessé.

8. A festmény a sokszorosítás jogával együtt az állam tulajdonát képezi s a közgyűjteményben nyer elhelyezést.

9. A történeti tárgy korhoz hű részleteiben való tájékoztatásért, illetve forrásművek ajánlásáért a közoktatásügyi ministerium VIa. ügyosztályához s az ezen kívül szükséges útbaigazításokért dr. Marczali Henrik budapesti tudományegyetemi nyilvános rendes tanárhoz fordulhatnak a pályázók.

A vallás- és közoktatásügyi m. kir. ministerium a magyar festőművészek iránt való teljes bizalommal reméli, hogy e pályázatban, mely a fejlődő nemzedékeknek nemzeti és művészeti szellemben való nevelését kívánja újabb hathatós eszközökkel előmozdítani, egész tudásukkal és az eszme iránt való önzetlen hazafias lelkesedéssel fognak részt venni.

Budapesten, 1903. évi május hóban.

A m. kir. vallás- és közokt. ministertől.

**Q**ZÁLTALÁNOS FELHÍVÁSNAK melyet a f. évi január havi számban közöltünk, szép eredménye volt, a mennyiben beérkezett mindössze 340 rajz és mintázat. A M. Iparművészeti Társulat végrehajtó bizottsága s állandó juryje ezek közül a legkiválóbbakat megvásárolta. E rajzoknak egy része a Mintalapokban jelenik meg.

**Q**LDÓLT PÁLYÁZATOK. A M. Iparművészeti Társulat a kereskedelemügyi m. kir. minister megbízásából pályázatot hirdetett az ipari munkások részére alapított áll. jutalomdíjakkal együtt kiadandó oklevelekre, melyre 10 pályamű érkezett be. Az illetékes bizottság május hó 14-én döntött a pályázat felett, megállapítván, hogy a pályaművek egyike sem felel meg a jogos követelményeknek. Ezért új pályázat kihirdetését határozta el, a melynek részletes föltételeit alább közöljük. Ugyanakkor határoztak a f. évi augusztus havában rendezendő tanonc- és segédmunkakiállítás alkalmából kiadandó elismerő illetégek kitüntető oklevelekre kiírt pályá-

zat felett, mely szintén meddő volt, a mennyiben a beérkezett 9 mű közül egyet sem fogadhattak el. Az idő rövidségére való tekintettel új pályázat kihirdetésétől eltekintenek s közvetlen megbízás útján szerzik be a kívánt rajzokat s pedig a segédek és tanoncok részére szükségelt kitüntető oklevél rajzát Vesztróczy Manónál, a mesterek elismerő oklevelét pedig Szirmai Antalnál. Végül a fentemlített kiállítás plakátjára kiírt pályázatot döntötte el a bizottság olyképpen, hogy a 300 koronás díjat egyhangulag megszavazta Mosonyi (Pfeiffer) H.-nak s ezenkívül 200 korona tiszteletdíjért megvásárolta Helbing Ferencnek egyik jeles rajzát.



**KLEVÉL-PÁLYÁZAT.** A Magyar Iparművészeti Társulat a kereskedelemügyi miniszter úr Ó Nagyméltóságának megbízásából az első pályázat meddő volta miatt újból hirdeti a következő pályázatot:

1. Terveztessék az ipari munkások jutalmazására szolgáló állami jutalmakkal együtt az illető iparosoknak kiadandó elismerő oklevél.

2. A tervrajz sokszorosításra alkalmas legyen.

3. Kivántatik, hogy az oklevél-rajzon a magyar állam jelképe fel legyen tüntetve s hely hagyandó, a körülményekhez képest módosítható következő szöveg számára:

„N. N. (az iparág megnevezése) munkást X éven át kiváló szorgalommal és ügybuzgalommal teljesített munkásságának és ez idő alatt tanusított jó magaviseletének elismeréseül állami jutalomban részesítem.

Kelt N. N.

kereskedelemügyi m. kir. miniszter. Az oklevél alakjának (álló vagy fekvő formátum) megválasztása s a kidolgozása módja (szénrajz, tollrajz, aquarell stb.) a tervezőtől függ.

4. A pályázaton csakis magyar állampolgár vehet részt.

5. Pályázni lehet névaláírással vagy jelíges levéllel.

6. A pályázat 1903. évi augusztus hó 31-én, déli 12 órakor jár le. Ezen a határidőn túl beérkező pályamunkák nem vehetnek részt a pályázaton.

7. A pályaműveket a „Magyar Iparművészeti Társulat“ titkári hivatalába (Üllői-út 33—37. sz.) kell beküldeni.

8. A pályázatot a „Magyar Iparművészeti Társulat“ végrehajtó bizottsága és

Micseh Endre miniszteri titkárral, mint a kereskedelemügyi miniszterium képviselőjével kiegészített állandó juryje, együttes ülésén fogja eldönteni.

9. A jogos művészi igényeknek s a fentírt feltételeknek mindenben megfelelő pályaművek díjazására két díj áll rendelkezésre. I. díj 400 korona, II. díj 200 korona. Ennek fejében a kereskedelemügyi miniszteriumra száll a jutalmazott művek tulajdonjoga, beleértve a korlátlan sokszorosítási jogot is.

10. Valamennyi pályamű legalább 8 napig kiállítandó az Országos Iparművészeti Múzeumban.

Budapest, 1903 május havában.

*A Magyar Iparművészeti Társulat elnöksége.*



#### PÁLYÁZAT FÉMBŐL ELŐÁLLÍTHATÓ EMLÉKTÁRGYAKRA.

A M. Iparművészeti Társulat a kereskedelemügyi m. kir. minister által rendelkezésére bocsátott alapból a következő pályázatot hirdeti:

1. Terveztessenek: a) sportversenyek, u. m. ló-, ügetőversenyek, díjugratások, vivó-, evezős-, football-, kerékpár-, korszolya-, stb. versenyek nyerteseinek, továbbá

b) gazdasági kiállítások, az u. n. gabona-, gyümölcs-, erdészeti, kertészeti, állattenyésztési, stb. kiállításokon kitüntetésképpen adható oly jutalmi és emléktárgyak, amelyeknek koncepciója határozott vonatkozásban áll valamely sporttal, illetőleg valamely gazdasági ággal.

2. A tervezeteket vagy rajzban, vagy plasztikus mintában lehet elkészíteni.

3. Szem előtt kell tartania a tervezőnek, hogy a tervezett tárgy hazánkban elkészíthető legyen. Első sorban ezüst- vagy bronzöntvényben sokszorosítható tárgyakat kíván a társulat, a melyeken esetleg zománc- vagy drágakő díszítés is alkalmazható. Kivánatos, hogy a tervező a nemzeti jelleget alkalmas módon lehetőleg kifejezésre juttassa.

4. A tervezőnek ügyelni kell arra, hogy a tervezett tárgy tulságosan drága ne legyen. Általában 100 koronától 1500 korona értékű díjakat szoktak adni, ezért nem kívánja a társulat oly tárgyaknak tervezetét, a melyeknek előállítására ennél költségesebb.

5. A jogos művészi igényeknek és a pályázat feltételeinek megfelelő rajzokat vagy plasztikus mintákat a Társulat együttesen a pályázó művészszel megállapít-

tandó méltányos tiszteletdíjon megvásárolja. A mennyiben azonban a pályamű közvetlenül nem sokszorosítható, az illető művésznek kell a teljesen befejezett sokszorosításra (öntésre) alkalmas mintának elkészítéséről gondoskodni. Ez esetben a tiszteletdíjnak a kész minta átadása alkalmával folyósítatik.

6. A pályázaton kizárólagosan magyar állampolgár vehet részt.

7. Pályázni lehet névvel vagy jelíggel levéllel.

8. A pályázatot a M. Iparművészeti Társulat végrehajtó bizottsága és állandó juryje együttes ülésén dönti el.

9. A pályázat f. évi október hó 5-én, hétfőn déli 12 órakor jár le, a mikorra a pályaműveket be kell küldeni a Társulat titkári hivatalának (Budapest, IX., Üllői-út 33—37).

10. A Társulat valamennyi pályaművet nyolc napig kiállítja az országos iparművészeti múzeumban.

11. A Magyar Iparművészet szerkesztősége, a pályázó művek bármelyikét lapjában reprodukálhatja.

Budapest, 1903 június havában.

*A Magyar Iparművészeti Társulat elnöksége.*

## KÜLFÖLD.



LEDŐLT ÉS UJJÁEPÍTENDŐ MÁRKUS-TORONY alapkövét nagy ünnepélyességgel április 25-én tették le. A következő napon már a munkálathoz fogtak, amelyeket négy év alatt szándékozik befejezni Beltrami, a vezető építész.



ECHT FRIGYES az elterjedt „Kunst f. Alle“ művészeti folyóiratnak szerkesztője április 24-én Münchenben 88 éves korában meghalt.



EZÜSTLELET EGY RÉGI LÁDÁBAN. Majna melletti Frankfurtban történt a dolog, hogy egy ócska vasládában a XVII-ik század végéről és a XVIII-ik század elejéről való értékes frankfurti ezüstitárgyakat találtak. A leletben tizenkét nagy ezüstedény, evőeszköz, csatok, ezüsttel ékített táskák, gyűrűk, pénzek és érmek voltak.